

AZKEN ARIKETA (%100)

2015–2016 ikasturtea. 2.deialdia: 2016.eko ekainaren 30ean

Abizenak:

Izena:

Taldea:

Ariketa hau egiteko arauak eGelan argitaratu ziren eta ikasleak ezagutu behar ditu.

1. ARIKETA

A ZATIA

Ondoko kalkulu segmentua kontutan hartuz, erantzun arrazoituz proposatzen diren galderei:

$$u = \{0, 1, 0, -1\}; v = \{0, 0, 1, -1\}; \\ e_1 = \{1, 0, 0, 0\}; e_2 = \{0, 0, 2, 1\}; x = \{1, 2, 3, 4\};$$

$$\text{Solve}[m u + n v == \{0, 0, 0, 0\}, \{m, n\}]$$

$$\{\{m \rightarrow 0, n \rightarrow 0\}\}$$

$$\text{Solve}[a u + b v + c e_1 + d e_2 == \{0, 0, 0, 0\}, \{a, b, c, d\}]$$

$$\{\{a \rightarrow 0, b \rightarrow 0, c \rightarrow 0, d \rightarrow 0\}\}$$

$$\text{Reduce}[a u + b v + c e_1 + d e_2 == \{1, 2, 3, 4\}, \{a, b, c, d\}]$$

$$a = 2 \wedge b = -3 \wedge c = 1 \wedge d = 3$$

- (1.) Kalkulatu B oinarri bat eta $S = \mathcal{L}(\{u, v\})$ -ren dimentsioa. (0.5 puntu)
- (2.) Osatu B oinarria $\mathbb{R}^4$ -ren B^* oinarri bat lortu arte (0.5 puntu)
- (3.) Kalkulatu B^* -ren oinarrian $\bar{x} = (1, 2, 3, 4)$ bektorearen koordinatuak (0.5 puntu)
- (4.) Kalkulatu $h(\{\bar{u}, \bar{v}, \bar{e}_1\})$ (0.5 puntu)

B ZATIA

$\mathbb{R}^3$ espazio bektorialean ondoko zuzenak kontsideratzen dira:

$$r \equiv \begin{cases} x + y + z = 1 \\ 2x - y + z = 2 \end{cases} \quad s \equiv \begin{cases} ax + y + z = 1 \\ x + by + 2z = 2 \end{cases}$$

- (1) Aztertu (r, s) ekuazio sistema multzoaren bateragarritasuna $a, b \in \mathbb{R}$ parametroen balio desberdinen arabera. (4 puntu)
- (2) Interpretatu geometrikoki lortutako emaitza desberdinak (2 puntu)
- (3) Existitzen diren kasuetan, dagozkien ebakidurak kalkulatu. (2 puntu)

2. ARIKETA

A ZATIA

Izan bedi $A = \begin{pmatrix} 3 & 1 & 0 & 0 \\ -1 & 1 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 1 & 4 \\ 0 & 0 & 1 & 1 \end{pmatrix}$ matrizea. Antzekotasunez diagonalizagarria al da? Ortogonalki ezin

dela diagonalizatu justifikatzeko, **gutxienez** bi arrazoi eman.

(4 puntu)

B ZATIA

Izan bitez $S \equiv \begin{cases} x - 2y + 5z = a \\ x - 2y + 5z = b \\ x - 2y + 5z = c \end{cases} \quad \pi \equiv x - 2y + 5z = \frac{a+b+c}{3}$

$a, b, c \in \mathbb{R}$ zenbaki desberdinak badira, S ekuazio linealetako sistema bateraezina da: ekuazioen grafikoak plano paraleloak dira. Frogatu Karratuen Txikien metodoa erabiliz, lortutako soluzio guztien multzoa π plano dela.

(6puntu)

3. ARIKETA

(1.) Arrazoitu egia ala gezurra den ondoko baieztapena: "Oinarri ortogonal batean Gram-en matrizea beti diagonal da".

(3 puntu)

(2.) Izan bedi A matrize erreala non bere errenkada bektoreak ondoko bektoreak diren:

$$\vec{u}_1, \vec{u}_2, \vec{u}_3, \vec{u}_4, \vec{u}_5 \in \mathbb{R}^7 - \{ \vec{0}_{\mathbb{R}^7} \}$$

(a) Zein da A matrizearen ordena?

(puntu 1)

(b) Zein balioen artean dago $h(A)$?

(puntu 1)

(c) $h(A) = 3$ dela jakinda, ondoko baieztapenetatik egiak direla ziurta ditzakezunak zehaztu:

(c.1) $\{ \vec{u}_1, \vec{u}_2, \vec{u}_3 \}$ askea da.

(2 puntu)

(c.2) $\{ \vec{u}_1, \vec{u}_2, \vec{u}_3, \vec{u}_4 \}$ lotua da.

(2 puntu)

(c.3) $\dim[\mathcal{L}(\{ \vec{u}_1, \vec{u}_2, \vec{u}_3, \vec{u}_4 \})] = 3$

(puntu 1)

4. ARIKETA

Izan bedi $\mathcal{P}_3$ -ren $S \triangleq \{p(x) \in \mathcal{P}_3 / p(1) = p''(0) = 0\}$ azpiespazio bektoriala.

- (1) Kalkulatu S azpiespazio bektorialaren ekuazio parametrikokoak eta implizituak. Lortu S -ren B_S oinarri bat eta bere dimentsioa. (2 puntu)
- (2) Osatu S -ren B_S oinarria $\mathcal{P}_3$ -ren B^* oinarri bat lortu arte (2 puntu)
- (3) Lortu S -ren azpiespazio bektoriala ez den S -ren T multzo bat. Arrazoitu erantzuna. (2 puntu)
- (4) Kalkulatu $r(x) = x^3 + 1$ -ren hurbilketarik onena S -n, ohiko biderkadura eskalarra erabiliz. Lortu egindako errorea. Interpretatu lortutako emaitza. (4 puntu)

5. ARIKETA

Izan bedi $(\mathbb{R}^3, \langle \cdot, \cdot \rangle)$ espazio bektoriala ohiko biderkadura eskalarrarekin. Izan bitez ondoko azpiespazio bektorialak:

$$S \equiv \left\{ \begin{pmatrix} x \\ y \\ z \end{pmatrix} \in \mathbb{R}^3 / \begin{pmatrix} x \\ y \\ z \end{pmatrix} = \lambda \begin{pmatrix} 1 \\ -2 \\ 0 \end{pmatrix} + \mu \begin{pmatrix} -1 \\ 2 \\ 2 \end{pmatrix} \forall \lambda, \mu \in \mathbb{R} \right\}$$

$$T \equiv \left\{ \begin{pmatrix} x \\ y \\ z \end{pmatrix} \in \mathbb{R}^3 / (-1, -2, 3) \cdot \begin{pmatrix} x \\ y \\ z \end{pmatrix} = 0 \right\}$$

- (1.) Lortu aurreko azpiespazio bien oinarri bat eta haien dimentsioa (2 puntu)
- (2) Adierazi S eta T era implizituak (2 puntu)
- (3) Zehaztu $I = S \cap T$ azpiespazio bektoriala eta interpretatu lortutako emaitza (3 puntu)
- (4) Izan bitez $Q(1,1,0)$ eta $P(0,0,1)$ puntuak, proiektatu $\overline{PQ}$ bektorea ortogonalki $I = S \cap T$ azpiespazioaren gainean eta lortu proiektzio horren norma. (3 puntu)